

Република Србија
Тужилаштво за ратне злочине

**ПОЗДРАВНА РЕЧ ТУЖИОЦА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
ВЛАДИМИРА ВУКЧЕВИЋА**

Београд, 21. октобар 2010.

**МЕЂУНАРОДНИ ПАНЕЛ
„МЕЂУНАРОДНИ КРИВИЧНИ СУД – ОД РИМА ДО КАМПАЛЕ“**

Уважена министарко, поштоване колеге, даме и господо,

Велико ми је лично и професионално задовољство што ће се данас и сутра у нашој средини компетентно говорити о веома важној теми - првим корацима у раду Међународног кривичног суда. Штета је што се о овој и о сличним темама није расправљало чешће, а пре свега раније. Оснивање МКС представљало је историјски тренутак на који се чекало више од 50 година. Када то кажем, не могу а да не зажалим за пропуштеним временом. У процепу који дели Нирнберг од Хага пропали су милиони људи широм света. Не могу а да не помислим на Југославију, која је нестала у оружаном сукобу током којег су почињени највећи злочини у Европи након Другог светског рата. Велико је питање да ли би се њихови починиоци усудили да покрену и продубљују спиралу насиља да су могли да претпоставе да ће за своје поступке икада одговорати.

Отуд делим утисак првог председника МКС, судије Филипа Керша, да тек са оснивањем овог суда механизам међународне кривичне правде може коначно да почне да функционише. Данас, када је 114 држава ратификовало његов статут, отвара се простор за опрезну наду да ће МКС функционисати не само ретрибутивно, већ и превентивно – да одврати државе од решавања спорова оружаном сукобом, или барем да примора стране у сукобу да се држе норми хуманитарног права. Да би се то заиста и десило, потребан је стални напор. Како је приликом оснивања суда нагласио тадашњи генерални секретар УН Кофи Анан, репутација Суда "у највећој мери зависи од одлука и јавних изјава тужиоца". Значај и тежину ове одговорности познајем веома добро. Искуство Тужилаштва којим имам част да руководим, о којем ћете више и детаљније

чути сутра, као и искуство Хашког трибунала, показује да процесуирање ових злочина који превазилазе државне границе, захтева глобалну реакцију.

Желео бих да укажем и на то да за Србију стварање глобалне међународне кривичне мреже није академско, већ горуће питање. Сложен однос између националног и међународног аспекта процесуирања ратних злочина, а посебно поступак преношења одговорности за процесуирање са међународног на национални ниво показао се кључним за нормализацију друштва и права је мера трансформације Србије из недемократске земље у модерно европско друштво. Зато Србија нија само једна од земаља оснивача МКС која је још 2009 законски остварила све предуслове за примену Римског статута. Србија је земља која искрено доживљава сваку нову ратификацију овог статута као сопствену победу.

Наше искуство потврђује да суочавање са злочинима недавне прошлости није једноставан процес. Међутим, оно нас такође уверава да је, када се једном отвори, овај процес незауостављив. Тужилаштво за ратне злочине Републике Србије основано је тек 2003. године. Данас можемо да кажемо да у Србији има 22 правноснажне пресуде, 47 осуђених лица, 127 оптужених за ратне злочине. Током седам година рада Тужилаштва за ратне злочине учињено је много на расветљавању најтежих злочина. Поменућу овде "Овчару", "Трново", "Зворник", "Суву Реку", "Подујево". Свирепост починилаца тих бруталних и масовних недела запрепастила је грађане Србије и искристалисала свест о одговорности за учињене патње жртвама и моралну штету држави. Паралелно, 44 од укупно 46 хашких оптуженика прослеђено је Међународном кривичном суду за бившу Југославију. Када се Ратко Младич и Горан Хацић буду нашли у Хагу, а на том државном задатку број један упорно радим, моја земља ће моћи да стане у ред држава које су учиниле велик напор да се кроз своје институције суоче са сопственом прошлостју.

То неће бити прилика за ликовање, којем места нема у нашем заједничком послу. Данас расправљамо под кровом Црвеног крста, организације чији је оснивач Анри Динан одсудно утицао на доношење Прве Женевске конвенције 1864. Није на одмет подсетити да су Тужилаштво којим руководим, као и толике друге институције, закључно са Међународним кривичним судом, део једне дуге и у основи трагичне приче о покушају да се умање беспотребне људске патње и да се њени креатори позову на одговорност пред човечанством.

Хвала вам на пажњи.

ТУЖИЛАЦ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Владимир Вукчевић